

La Figueres de la postcrisi

El Pla d'Acció contra la pobresa que ha encarregat l'Ajuntament de Figueres [<http://www.diaridegirona.cat/tags/ajuntament-de-figueres.html>] haurà de servir per orientar les polítiques socials d'aquest i dels futurs governs de la ciutat. El document –que hauria d'estar enllestit aquest mes de juny– s'està redactant a partir de la diagnosi en què s'alerta que el 48% dels figuerencs està en risc de pobresa o d'exclusió social.

La diagnosi recull les principals potencialitats de Figueres, els punts febles i inclou propostes que haurien de pal·liar la situació que viu la ciutat després de la crisi econòmica.

Les dimensions de Figueres, la seva situació geogràfica, la voluntat de l'Ajuntament de treballar en temes de pobresa i exclusió i l'aposta pública per fomentar l'esport són les potencialitats que es recullen.

La llista de problemes, però, és molt més extensa i respon a diversos àmbits: econòmic, laboral, residencial, formatiu, social i sanitari, relacional (intensitat de les relacions de les persones en una comunitat) i de ciutadania i participació (garantia de drets civils i la seva participació en la societat). La radiografia qualitativa s'ha elaborat a partir d'entrevistes a responsables dels Centres d'Atenció Primària, Guàrdia Urbana, Habitatge i Urbanisme, Educació, Promoció Econòmica, Serveis Socials i d'entitats com Kasameu o Creu Roja.

Problemes de salut i sanitat

Respecte als problemes, es detecten mancances materials greus relacionades amb la salut i sanitat de persones amb dificultats per pagar els medicaments, així com també situacions de pobresa energètica. A més, les ajudes econòmiques són insuficients en alguns casos. Una manca constant d'ingressos (ja sigui per atur o bé una baixa intensitat laboral) pot derivar en pràctiques econòmiques al marge de la legalitat, com «la recollida de ferralla, el treball no reglat i el tràfic de drogues».

Així, els problemes econòmics que pateixen els figuerencs en l'etapa postcrisi evidencien l'existència d'una important activitat d'economia submergida, derivada d'una alta taxa d'atur [[/tags/desocupacio.html](http://www.diaridegirona.cat/tags/desocupacio.html)], una baixa intensitat laboral i la insuficiència de les prestacions socials. A més, a Figueres es dona amb menys intensitat la proliferació d'iniciatives relacionades amb les economies alternatives, a diferència d'altres zones industrials on predomina el perfil obrer.

També es posa el focus en la poca diversificació de l'economia figuerenca i com un nombre important de persones consumeixen en altres poblacions de l'entorn. «Abans Figueres era percebuda com la capital de la comarca, en l'actualitat s'està descentralitzant aquesta rellevància cap a Girona i Roses», recull el document.

D'altra banda, la destrucció d'ocupació durant la crisi ha abocat la ciutat a un context d'atur estructural elevat, i els joves i majors de 45 anys en són els més perjudicats. A més, el mercat de treball de Figueres i l'Alt Empordà «no té la capacitat d'absorbir el volum de treballadors que hi resideixen, derivant en una cronificació de l'atur». També es donen situacions a Figueres com, per exemple, el fenomen dels treballadors pobres, persones amb ocupació però en situació de pobresa.

La diagnosi també alerta sobre la tendència a la guetificació de barris com Sant Joan o la Marca de l'Ham; el fracàs escolar i l'absentisme; desequilibris entre centres educatius i l'empobriment de les relacions socials.

A més, es detecten disfuncions en l'atenció a la població, ja que els horaris (fins a les 15 hores) no s'adeqüen a les problemàtiques socials i es detecta una manca de professionals públics per atendre tota la demanda.

Propostes de futur

Una de les propostes recollides en la diagnosi qualitativa seria la creació de microcrèdits per combatre les privacions materials als col·lectius vulnerables. L'equip professional del CAP entrevistat planteja una col·laboració público-privada entre l'administració i empreses potents en el territori per generar sinergies. La mesura, amb un marcat caràcter solidari, beneficiaria també la cohesió social. Es proposa, a més, que s'impulsi la contractació de persones immigrades sense papers en l'àmbit de les cures per fomentar la seva ocupació i evitar externalitzar-ho a les famílies, i la creació d'una xarxa de suport comunitari amb la creació d'un Banc del Temps.

També planteja diversificar els sectors econòmics i consolidar Figueres com un parc logístic, que contribuiria a la creació de llocs de treball [tags/ocupacio.html] qualificat. A més, cal canviar el funcionament intern de l'administració per convertir-lo en transversal, establir una xarxa de Centres Cívics Municipals, equips de treball al carrer, ampliar les subvencions a l'esport i obrir els patis de l'escola fora de les hores lectives.